

Advies HGR 8580: Aanbevelingen betreffende infectiebeheersing bij bouwen, verbouwen en technische werkzaamheden in zorginstellingen. Aanbevelingen voor interne en externe werknemers.

**CONSENSUSDOCUMENT 5: De sanitaire cel.
5b : SPOELBAK EN WASTAFEL**

Plan :

1. De wastafel en de spoelbak.
2. Het kranenstelsel.
3. De hevel.
4. Het toebehoren.
5. Plaats van de wastafels.
6. Aansluiting van de toestellen.

1. Wastafel en spoelbak

1.1. De wastafel :

Betreft de voor iedereen bestemde wastafels (personeel en patiënten).

- Het wasbekken is ruim zodat de onderarmen gemakkelijk gewassen kunnen worden,
- Het wasbekken moet in een glad en onderhoudsvriendelijk materiaal zijn. Het moet weinig poreus zijn, gemakkelijk onderhouden kunnen worden en goed bestand zijn tegen chemische stoffen die in de ziekenhuizen gebruikt worden. Porselein en kunstkeramiek beantwoorden aan die vereisten en hebben een laag geluidsniveau.
- De vorm moet afgerond zijn zodat het gemakkelijk gereinigd kan worden. De hoeken moeten eveneens afgerond zijn.
- De randboorden moeten afgerond en naar de kom gericht zijn,
- Zeepbak vermijden,
- De kromming van de waskom moet spatten of overlopen van het water tegengaan,
- Geen overloop, geen stop (indien nodig de voorkeur geven aan een overloopstop in acrylhars)
- Als de wastafel deel uitmaakt van een uit één stuk bestaand werkvlak (ingebouwde wastafels worden niet aanbevolen) en als andere activiteiten in de nabijheid worden uitgevoerd, moeten verticale scheidingen tegen spatten worden voorzien.

1.2. De spoelbak

°Materialen: glad en onderhoudsvriendelijk; bestand tegen bijtende producten.

°De spoelbak dient voor het reinigen, spoelen en onderdompelen van instrumenten of verschillende voorwerpen.

°Dient voor het reinigen van de handen, als er geen wastafel is.

°Het bekken moet in roestvrij staal zijn – bestand tegen bijtende producten,

°Het enkele of bij voorkeur dubbele bekken is in het werkoppervlak gegoten of uitgeklopt

- Diepte van het bekken :
  - Afdelingskeuken: minimum 16 cm,
  - Utility : 50 cm
  - Laboratoria en isotopen: 40 cm volgens de behoeften.
  - In de sterilisatiedienst: spoelbak van grote diepte
- In de gipskamer moet er een verplaatsbare bezinkingsbak worden voorzien die regelmatig geledigd moet worden.

1.3. Bevestiging van een wastafel :

Advies HGR 8580: Aanbevelingen betreffende infectiebeheersing bij bouwen, verbouwen en technische werkzaamheden in zorginstellingen. Aanbevelingen voor interne en externe werknemers.

Hoewel er vroeger aanbevolen was om de wastafels niet tegen de muren te bevestigen, beveelt men kwaliteitsvolle siliconenvoegen aan, bestand tegen bacteriën en schimmels, want behoudens een opmerkelijk zelfklevend vermogen waarborgen ze ook de waterdichtheid tussen de wand en de wastafel. De toepassing ervan moet over de hele oppervlakte gebeuren.

1.4. Sluiting van een wastafel:

De sluiting gebeurt via een overloopstop in acrylhars die naar behoefte geautoclaveerd kan worden.

1.5. Verboden toebehoren van een wastafel :

- Overlopen,
- Stoppen,
- Kettinkjes,
- Sluitingssystemen van de wastafel via trekknoppen of hendels

2. Kranenstelsel

- Bij voorkeur aan de muur bevestigen om de vervuiling van de verbindingen tussen spoelbak en kranenstelsel te vermijden en zonder handbediening, in het bijzonder in de eenheden intensieve zorg, neonatologie, spoedgevallen, operatiekwartier, onderzoeks- en verzorgingsruimten ....
- Moet worden vrijgelaten om de kraan bij het handenwassen niet aan te raken,
- Schuimkoppen zijn afgeraden. Een straalbreker met verticale plaatjes kan aanvaard worden.

Figuur 1 : voorbeeld van schuimkop om af te raden.

Advies HGR 8580: Aanbevelingen betreffende infectiebeheersing bij bouwen, verbouwen en technische werkzaamheden in zorginstellingen. Aanbevelingen voor interne en externe werknemers.

Figuur 2: voorbeeld van straalbreker met verticale plaatjes.

- Een mengkraan : matig debiet om spatten te vermijden; voorzien in een onderhoudsplan voor de mengkranen. Ze moeten zo dicht mogelijk bij het tappunt (uitgang van de kraan) geplaatst worden.

3. De sifon.

De sifon moet gemakkelijk te demonteren zijn (dus niet gelijmd).

Opmerking: In een ziekenhuis zijn vrijwel alle sifons besmet met kiemen die multi-resistent kunnen zijn.

4. Toebehoren

1. papieren-handdoekjesverdeler :

- Het drogen gebeurt via individuele papieren handdoekjes, geplaatst in de verdeler naast of boven de wastafel, gemakkelijk bereikbaar en op een gemiddelde hoogte. De handdoekjes moeten bereikbaar zijn zonder het verdeeltoestel te besmetten.
- Handdrogers zijn verboden in zorgzones

2. Statieven voor zeep en HA oplossingen

Kenmerken van de houder en dispenser

- moet bij elke vervanging van het flesje gemakkelijk te reinigen en aan de muur bevestigd zijn,
- met de opening naar onder,

3. De vuilnisbak voor de papieren handdoekjes

Het eenvoudigste en duurzaam systeem is een eenvoudige ring/een eenvoudige houder, bevestigd aan de muur, met daaraan een vuilniszak bevestigd. Op die manier is er geen deksel en is de grond vrij zodat reiniging gemakkelijk kan gebeuren.

4. Verdeelsystemen voor persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM - handschoenen, maskers, beschermerschorten ...)

Voorzie de nodige distributiesystemen voor de verschillende handschoenenmaten, vastgemaakt of opgehangen op de geschikte plaatsen, zo dicht mogelijk bij de verzorgingsplaats (*points of care*)

Dit systeem moet gemakkelijk te reinigen en bij te vullen zijn.

Advies HGR 8580: Aanbevelingen betreffende infectiebeheersing bij bouwen, verbouwen en technische werkzaamheden in zorginstellingen. Aanbevelingen voor interne en externe werknemers.

5. Plaats van de wastafels en spoelbakken

Belangrijke opmerking

De plaatsing van de wastafels en spoelbakken moet op voorhand met het team ziekenhuishygiëne op plan bepaald worden

- In de sanitaire cel van de patiëntenkamer : bij voorkeur 1 wastafel per patiënt,
- In de behandel- en verzorgingskamers en raadplegingskabinetten: een wastafel
- Op de verpleegpost,
- In de spoelruimte: een wastafel (handen) en minimum een spoelbak (materiaal)
- In de toiletten voor het personeel,
- In de badkamers,
- In de kleedkamers,
- In de wasserij (indien aanwezig in de instelling),
- In de centrale sterilisatie,
- Enz.

Op elke plaats waar het personeel met rein en vuil materiaal omgaat en waar nog geen spoelbak aanwezig is.

De wastafels zijn voorzien van warm en koud water.

6. De aansluiting van de toestellen

Aansluiting:

Rekening houden met het hoofdstuk “Aanbevelingen voor de preventie van Legionellose”.